

*L-ahjar prova
Prova dijabiloka*

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ĆIVILI

IMHALLEF

ONOR. GRAZIO MERCIECA LL.D.

ILLUM, 15 ta' Diċembru 2022

Rikors Nru. 881/2018 GM

Mizzi Associated Enterprises Limited (C 1372)

vs

Mary Shephard, karta ta' identita' numru 422637M

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors Ĝuramentat tas-soċjeta' attrici Mizzi Associated Enterprises Limited (C 33398) li permezz tiegħu wara li ppremettiet illi :

1. Permezz ta' kuntratt tan-Nutar Paul Pullicino datat 29 ta' Novembru 1966 - Dok A - s-soċjeta' attrici kienet akkwistat b'titolu ta' sub-enfitewsi perpetwa, biċċa art magħrufa bhala "Tal-Għoqod" fil-limiti ta' San Ģiljan. Illi fuq din il-biċċa art-soċjeta' attrici bniet l-kumpless ta' appartamenti magħruf bhala Spinola Court";
2. Skont dan l-istess kuntratt –

The said block of apartments is being transferred with the right to use the communal areas surrounding and adjacent to the said block shown outlined and colored in red on the said annexed plan (Enclosure E) which communal areas consist of gardens ...

The said communal areas are to remain as gardens and roads as earmarked and shown on the attached plan (Enclosure E) and may not in any way be built on or obstructed, except for the erection of car ports under the swimming pool and other areas below ground level, which are being excluded from the right of common use."

3. Fl-ewwel darba li ġie trasferit l-appartament numru wieħed u ħamsin (51) kien permezz ta' kuntratt datata 3 ta' April 1968 – Dok B. Illi f' dan il-kuntratt filwaqt li saret referenza għal kuntratt surriferit tad-29 ta' Novembru 1966, hemm illi –

"The common areas are to remain as gardens and roads as earmarked and shown in the plan marked Enclosure 'E' in the deed abovementioned of the 29th of November 1966, and may not in any way be built on or obstructed."

4. Sussegwentement l-konvenuta akkwistat dan l-appartament permezz ta' kuntratt fl-Atti tan-Nutar Dottor Rachel Mallia datat 1 ta' Settembru 1998 - Dok C. Illi f'dan l-kuntratt hemm illi –

"... the said flat is subject to all the terms and conditions of vendors' title arising from the deeds of the sub-emptive concessions in the Records of Notary Paul Pullicino of the 29th of November 1966 ..."

U aktar l-quddiem –

5. The Purchaser does hereby declare to be fully aware that:-

i) the common areas are to remain as gardens and roads as earmarked and shown in the said plan annexed as Document 'E' to the deeds in the Records of Notary Paul Pullicino of the twenty ninth day of November of the year one thousand nine hundred and sixty six (29/11/1966);"

6. Għalhekk l-ġonna li qeqħdin madwar l-kumpless ta' appartamenti magħrufa bħala "Spinola Court" baqgħu propjeta' tas-soċjeta' attrici u ma gewx trasferiti lis-sub enfitewti separatament;

7. Is-soċjeta' attrici hija nfurmata illi l-konvenuta għalqet l-bicċa ġnien adjacenti għal appartament tagħha u li qed tagħmel użu minnu ad esklusjoni tar-residenti l-oħra;

8. Permezz ta' ittra legari datata 21 ta' Mejju 2018 - Dok D - s-soċjeta' attrici avvzat lill-konvenuta li dan l-ġnien jiforma parti mill-partijiet komuni tal-appartamenti u li għalhekk jintuza esklusivament minnha;

9. Jibqa' l-fatt li l-ġnien ma huwiex proprjeta' tal-konvenuta u qed jiġi okkupat minnha abbużżivament u illegalment;

10. Il-konvenuta ma għandha l-ebda dritt ta' proprjeta' jew užu esklussiv fuq il-gnien li huwa proprjeta' tas-soċjeta' attriċi u għalhekk ma għandha l-ebda dritt li tuża tali ġnien bħala parti integrali tal-appartament tagħha;

11. Għalkemm avvzata milli tkompli bl-agħir tagħha, l-konvenuta baqgħet inadempjenti;

Talbet lil din il-Qorti sabiex:

- i. Tiddikjara illi l-ġnien li qiegħed adjaċenti għal appartament numru wieħed u hamsin (51) huwa proprjeta' tas-soċjeta' attriċi;
- ii. Tiddikjara li l-konvenuta ma għandhiex dritt reali u/jew personali illi tagħlaq jew tostakola l-ġnien de quo;
- iii. Tordna lill-konvenuta sabiex fi żmien qasir u perentorju tneħħi kull ostakolu, inkonvenjent u/jew ħajt li għamlet fl-istess ġnien, proprjeta' tas-soċjeta' attriċi;
- iv. Tinnomina perit u tawtorizza lis-soċjeta' attriċi biex jekk l-konvenuta tibqa' inadempjenti fiż-żmien stipulat minn din il-Onorabbili Qorti, s-soċjeta' attriċi tkun tista' teffettwa x-xogħliljet hija stess, u l-Perit jissorvelja x-xogħliljet kollox bi spejjeż tal-attriċi;

Rat ir-Risposta Ĝuramentata Mary Shephard li permezz tagħha eċċepiet illi :

1. It-talbiet attriċi huma infondati fil-fatt u fil-ligi u għandhom jiġu miċħuda bl-ispejjeż.
2. Mhux minnu li l-eċċepjenti għalqet xi biċċa ġnien adjacenti għall-appartament tagħha.

Kienet is-soċjeta' attriċi nnifisha li bniet l-appartament 51, Blokk C, Spinola Court, Triq Fuq il-Ġonna, Swieqi, illum proprjeta' tal-eċċepjenti, kif għadu jinsab sal-lum, bil-parapett inkorporat fih, u aċċessibbli biss mill-istess appartament.

3. Il-parapett fronteġġjanti dan l-appartament minn dejjem kien jifforma parti integrali minnu, u qatt ma kien aċċessibbli jew utilizzat minn ħaddiehor, ghajr għas-sidien minn żmien għal żmien tal-istess appartament. L-eċċepjenti akkwistat dan l-appartament, bid-drittijiet u l-pertinenzi kollha tiegħu permezz ta' kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Rachel Mallia tal-1 ta' Settembru 1998, meta l-parapett kien diga' nkorporat u aċċessibbli biss mill-istess flat kif inbena originarjament. Għal aktar minn għoxrin sena, l-eċċepjenti kellha aċċess u tgawdija esklussiva u paċċifika ta' dan l-ambjent, u eżerċitathom in bwona fede. L-istess kienu jagħmlu l-awturi fit-titolu tagħha, kif ser jigi ppruvat ahjar fil-kors ta' din il-kawza.

4. Sussidjarjament u mingħajr preġudizzju, in kwantu s-soċjeta' attriċi qed tittenta tirrivendika l-parapett tal-appartament tal-eċċepjenti, jinkombi fuqha l-oneru li tipprova t-titolu ta' proprjeta' li tippretendi li għandha fuq dan l-ambjent, u li għandha titolu minn tal-eċċepjenti.

Rat l-atti tal-kawża.

Hadet konjizzjoni tan-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet.

Ikkunsidrat:

Permezz ta' din il-kawża, l-attriċi qiegħdha titlob lill-Qorti ssib li l-ġnien adjaċenti l-appartament numru 51 fil-kumpless *Spinola Court* fil-limiti ta' San ġiljan proprjeta tal-konvenuta huwa proprjeta tal-attriċi.

Fir-rikors maħluu tagħha, l-attriċi tallega li hija bniet il-kumpless imsemmi fuq biċċa art li akkwistat b'titlu ta' subenfitewsi perpetwa b'kuntratt tad-29 ta' Novembru 1966.¹ Esibiet kopja fotostatika tiegħu mhux awtentikata u mmarkatu “Dok A”. tallega wkoll li skont l-istess kuntratt “*said block of apartments*” kien qiegħed jiġi ttrasferit “*with the right to use the communal areas surrounding and adjacent to the said block shown outlined and coloured in red on the annexed plan (Enclosure E) which communal areas consist of gardens*”.

Skont Dok A, Leisure Properties (Malta) Limited bieqħet lil Greylands Finance Limited u lil Mainsforth Investments Limited block C li kien għadu kif beda

¹ Dan mhux minnu għaliex b'dak il-kuntratt hija bieqħet, mhux xtrat.

jinbena, u li kien “*still at foundation levels*” fuq porzjon art ta’ madwar 117 metru kwadru. Il-blokka pprogettata **tidher bil-kultur ikħal** fuq il-pjanta annessa mal-kuntratt bl-ittra E “and is bordered on all sides by part of the communal parts hereundermentioned” li iktar ‘l isfel fl-istess kuntratt huma deskritti bħala “**coloured in red**”. Il-blokka t’appartamenti kienet qiegħda tīgi ttrasferita “*with the right to use the communal areas surrounding and adjacent to the said block shown outlined on the said annexed plan (Enclosure E) which communal areas consist of gardens, a swimming pool and adjoining roads having a total area of about one thousand and fifty nine square canes*”. Fl-istess kuntratt hemm iddikjarat li Leisure Properties kienet akkwistat l-art b’titlu ta’ subenfitewsi perpetwa mingħand il-periti Mortimer u Degiorgio b’kuntratt tal-10 ta’ Jannar 1966. Dok E anness mal-kuntratt jinstab esibit a fol 46. Billi l-Qorti għandha biss fotokopja sewda u bajda, il-kultur ikħal imsemmi fil-kuntratt ma jidħirx. Jidħru tliet blokok li jinstabu fi spazju miftuh u li f’parti minnu hemm swimming pool. Il-blokok, li huma separati minn xulxin, huma ta’ forma rettangolari irregolari, speċi ta’ skorfina. Imma mbagħad jidħru, fuq il-pjanta, imdawrin b’rettangolu regolari.

L-attriċi esebiet ukoll fotokopja informi ta’ kuntratt tat-3 t’April 1968 li permezz tiegħu Greylands Finance u Mainsforth Investments bieġħu lil Marcia Lilian l-appartament numru 51, fil-pjan terran, tal-kejl ta’ ċirka 117 metru kwadru, fi blokka Ċ, liema blokka “*is bounded on all sides by common areas*”.²

L-attriċi esebiet ukoll fotokopja informi ta’ kuntratt tal-1 ta’ Settembru 1998 li permezz tiegħu l-attriċi xrat l-appartament imsemmi mingħand il-konjuġi Psaila. Id-deskrizzjoni tal-fond hija l-istess bħal dik fil-kuntatt tat-3 t’April

² Fol 49.

1968. Bħala provenjenza jissemma li l-bejjiegħa xtraw l-appartament b'kuntratt tat-28 ta' ġunju 1994.

B'ittra tal-21 ta' Mejju 2018, mibghuta mill-avukat tal-attriċi, il-konvenuta ġie imwissija li l-ġnien tagħha kien jifforma parti mill-*common parts*.

Sharon Cremona, General Manager tal-attriċi, permezz tal-affidavit xehdet li l-attriċi qabel kienet Leisure Properties (Malta) Limited.³ Hija esebiet dak li suppost huwa Dok E mal-kuntratt tad-29 ta' Novembru 1966 u li fil-fatt juri pjanta, kif fuq indikat. Dak li esebiet iżda huwa brochure li jirriklama l-bejgħ tal-appartamenti.⁴ Kull ma ġiet esebita hija, għal darb'oħra, fotokopja bajda u sewda. Interessanti iżda li fid-*description* tal-appartamenti, hemm indikat li “*there are large balconies from main bedrooms in all apartments, excepting the ground floor flats, which have their own private gardens*”.⁵

Il-konvenuta xehdet permezz tal-affidavit.⁶ Permezz tiegħu stqarret li meta xtrat, il-ġnien kien diga` hemm, isseggregat, u aċċessibbli biss mill-appartament tagħha. Hija esebiet ukoll kopja informi ta' stqarrija, mhux maħlufa, esibita f'kawża oħra, ta' certu Alan Murphy, li kien sid ta' appartament numru 50 fl-istess blokka bejn 1982 u 1997. Kellu l-ġnien segregat bħal dak tal-attriċi. Il-konvenuta esebiet ukoll kopja t'affidavit, esibit f'kawża simili għal dik preżenti, ta' Geoffrey Vella, konvenut f'dik il-kawża, li xtara l-appartament numru 50 mingħand Alan Murphy li wkoll xehed li sa minn meta xtara, l-ġnien antepost għall-appartament tiegħu kien hemm.

³ Fol 74.

⁴ Fol 76.

⁵ Fol 78.

⁶ Fol 168 et seq.

Ikkunsidrat:

Din hija azzjoni rivendikatorja u għalhekk l-attriċi trid iġġib il-prova dijabolika tat-titlu tagħha. Min-naħa l-oħra, il-konvenuta m'għandha bżonn tiprova xejn sakemm din il-prova ma titressaqx.

Għalkemm ix-xhud Sharon Cremona stqarret li l-attriċi kienet, qabel, jisimha Leisure Properties (Malta) Limited, hija ma ġabett l-ebda prova dokumentarja ta' dan. Għalhekk naqset li ġġib il-prova kardinali tat-titlu tagħha. Dan in-nuqqas tal-ahjar prova huwa biżżejjed biex iservi t'ostaklu għat-talbiet attriċi u għalhekk il-Qorti tista' tieqaf hawn.

Anke kieku kellha l-Qorti taċċetta li l-attriċi hija Leisure Properties b'isimha mibdul, ma jirriżultax li neħħiet minn fuq spallejha l-piż tal-prova dijabolika. Ibda biex, il-kuntratt tal-1966 minnha esibit mhuwiex wieħed awtentikat. Fit-tieni lok, fil-pjanta originali meħmuża ma' dan il-kuntratt suppost hemm immarkat bil-kulur ikħal il-parti mibjugħha u bil-kulur aħmar il-parti miżmuma mill-venditriċi sabiex tibqa' għall-użu komuni. Li kieku ġiet esibita kopja awtentikata tal-kuntratt, bil-pjanta bil-kulur, probabilment kien ikun hemm indikat ċar u tond jekk il-parti mibjugħha kinitx ristretta għall-edifiċċju tal-appartamenti (forma ta' “iskorfin”) jew kinitx tinkludi l-perimetru tiegħu (forma rettangulari). F'liema kaž probabilment kien jirriżulta b'mod ċar u inekwivoku jekk il-ġnien fil-pussess tal-konvenuta jaqax fil-parti l-kaħla jew fil-parti l-ħamra.

Biex ikun qiegħed jingħad kollox, hemm prova indizjarja li l-ġnien kien dejjem fil-pussess esklussiv tas-sidien succcessivi tal-appartament tal-konvenuta. Dan jirriżulta mill-*brochure* imsemmi kif ukoll mix-xhieda tal-konvenuta, dik tal-ġar tagħha li għandu wkoll ġnien similment segregat, kif ukoll dik tal-ante-kawża tiegħu (tenut kont iżda li din mhix ġuramentata u għalhekk lanqas din ma hi l-aħjar prova).

Għaldaqstant l-attrici ma rnexxilhiex tipprova li hija sid tal-ġnien possedut mill-konvenuta.

Decide:

Għar-raġunijiet premessi, din il-Qorti taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi :

Tiċħad it-talbiet tal-attrici;

Bl-ispejjeż a kariku tagħha.

Moqrija.

ONOR. IMHALLEF
GRAZIO MERCIECA